

Največji slovenski časnik v Združenih državah. Velja za celo leto ..... \$3.00 Za pol leta ..... 2.00 Za New York celo leto ..... 6.00 Za inozemstvo celo leto ..... 7.00

# GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 77. — ŠTEV. 77.

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 1, 1920. — ČETRTEK, 1. APRILA, 1920.

VOLUME XXVIII — LETNIK XXVIII.

## ZAUPNICA LAŠKEMU MINISTR. PREDSEDNIKU.

250 GLASOV JE BILO ZA ZAUPNICO, 195 PA PROTI — ITALJANSKA VLADA JE ŽE V DOGOVORU Z BRAZILJO GLEDE IZSELJEVANJA. — VLADA HOČE PREPREČITI VSE SPORE. ITALIJO ČAKAJO SE TRI LETA VELIKEGA TEPLJENJA.

Rim, Italija, 31. marca. — Po dolgotrajni debati glede splošne politike je izrekla poslanska zbornica vladi zaupnico.

Zaupnico je bilo oddanih 25 glasov, proti pa 195. Pred glasovanjem je izjavil ministrski predsednik Nitti, da je jako oddaljen od socialistov, posebno pa od onih, ki se poslužujejo nepostavnih sredstev v doseg svojega cilja.

Če bi se na tak način posluževali postave kot se je hočejo nekateri posluževati — je rekel, — bi bila država neprestano v revolucionarnem stanju. Vlada hoče preprečiti vnaprej vse spore, kajti prepričana je, da se lahko iz vsakega najmanjšega spora razvije krvava revolucija.

Glede izseljevanja je izjavil ministrski predsednik, da je namen vlade obrniti izseljevanje v one dežele, ki garantirajo priselencem delo in varstvo. Vlada ne zahteva izseljevanja, pač po vpošteva dejstvo, da je znašala letna razlika med rojstvi in smrtnimi slučaji 500.000. Izseljevanje v Združene države ne pride v poštev, kajti ta dežela ne potrebuje delavcev. V Braziliji pa manjka kmetov in delavcev. Vlada se je že začela pogajati z Brazilijo in je upati, da se bo vse izseljevanje obrnilo proti tej deželi, ki je petdesetkrat večja kot je Italija. Tudi Nemčija je tega mnenja.

Glede italjanskega stališča napram mirovni konferenci je izjavil ministrski predsednik: — Mi smo človekoljubni napram premaneam. Mi zastopamo stališče, da je brez gospodarskega razvitja Nemčije gospodarsko prenovljene Evrope nemogoče.

Razen socialistov so vsi navzoči Nittiju burno pritrjevali.

## NIKAKEGA POSA ZA POMOČNIKA D'ANUNZIJA.

HENEVE FURST, AMERIŠKI TAJNIK PRISMOJENEGA ITALJANSKEGA BRIGANTA, NI POSEBNO V ČIBLJI PRI DRŽAVNEM DEPARTAMENTU. — PRAVI, DA GOVORI ŠEST JEZIKOV.

Trst, Italija (7), 31. marca. — Ralph Busser, ameriški konzul v Trstu, je razveljavil ameriški potni list, katerega je imel Henry Furst, eden izmed "tajnikov" prismojenega italjanskega pesnika (reete svinjjarja), kapitana Gabriela D'Annunzio. Furst je bil rojen v mestu New Yorku ter ima sorodnike v Brooklynu. (On je navaden Žid). Dobil je od državnega departamenta potni list pod pretevo z njegove strani, da hoče študirati razmere v Italiji.

Izza novembra meseca preteklega leta pa je bil pri D'Annunziju, potem ko je dovršil vsučilišče v Padovi. On trdi, da govori gladko šest jezikov. Ko se ga je obvestilo, da je njegov potni list razveljavljen, je dobil tudi sporočilo, da mu bo ameriški konzulat izdal dovoljenje za potovanje v Ameriko, a brez vsakih nadaljnjih ugodnosti. Vsa tega je bil proti svoji volji prisiljen vrniti se na Reko ter izjavil, da ne namerava iti za enkrat v Ameriko.

Furst je izjavil napram poročevalcu Ass. Press, da bo Gabriel D'Annunzio v teku dveh mesecev proglasil na Reki republiko. Pri razpravi glede položaja v jadranskem mestu, ki je predmet spora med dvema strankama, je izjavil, da bo dobila Reka ustavo, ki bo po svojem značaju sovjetska, to je boljševiska.

## RUSIJA ZA MIR S POLJSKO.

Rusija zahteva premirje s Poljsko tekom mirovnih pogajanj, a Poljska je proti temu.

Variava, Poljska, 31. marca. — V odgovoru ruske sovjetske vlade na poljsko poslanico z dne 27. marca, ki je došel semkaj danes zjutraj, se glasi, da je sovjetska Rusija pripravljena prijeti z mirovnimi pogajanj dne 10. aprila in da predlaga takojšnje premirje na celi fronti.

Sovjetska poslanica predlaga, naj se mirovna pogajanja vrše v nevtralnem deželi mesto v Borisovu kot so predlagali Poljaki. Glasi se, da bo poljska vlada najbrž odklonila predlog, tikačo se premirja in da bo tudi vstrajala pri Borisovu kot mestu, kjer naj bi se sestali ruski in poljski delegati.

Washington, D. C., 31. marec. Boljševiška ofenziva proti poljski iztočni fronti se nahaja pod vodstvom slavnega ruskega generala Brusilova, ki je zasnoval veliko rusko ofenzivo preko istega ozemlja leta 1916. — soglasno z izjavami na tukajšnjem poljskem poslanstvu.

Generalu Brusilovu stoji nasproti v poljskem sektorju njegov prejšnji tovariš v orožju, general Jendrowski, ki je služil tekem svetovne vojne kot poveljnik v dveh ruskih armadah.

Najnovejša nemška poročila o porazu Poljakov pri Vilni in po-

ročila, da so Poljaki premestili glavno mesto iz Varšave, se je zankalo v kabelskih sporočilih iz Poljske, v katerih se glasi, da ni bilo radi velikih snežnih zametov v tem sektorju v zadnjem času nikakih bojov.

ČASOPISI SO SE PODRAŽILI Philadelphia, Pa., 31. marca. — Vsi tukajšnji časopisi so izjavili, da bodo njihove nedeljske izdaje po deset centov. Časopisje se sklicuje na splošno druginjo.

GENERALNI ŠTRAJK V LAŠKIH MESTIH. London, Anglija, 31. marca. — Iz Rima poročajo, da so pristanski delavci, delavci, zaposleni v tobačnih tovarnah in drugi proklamirali generalni štrajk v Turinu, Napolju, Benetkah, Florenci in Bologni. Vsi delavci zahtevajo boljše plače.

V kolikor sem jaz prizadet, ni bilo to edino vprašanje. Ne vem pa, kaj so delali moji pomočniki.

Kapitan Wheeler je izjavil, da je bila pretežna večina deportiranih mož "nelojalna".

Ko so ga vprašali, kakšna so bila navodila, da na njegovim 1200 pomočnikom, je priča odgovoril: — Rekel sem jim, da stojimo pred veliko nevarnostjo. Informiral sem jih, da sem napravil svoj testament ter jim svetoval, naj torej isto. Svetoval sem jim, naj rosijo bele robe na svojih rokah, da bodo v stanu spoznati drug drugega ter delati razliko med njimi ter pristači druge strani v slučaju, da bi prišlo do streljanja po cestah.

Frank Sakser.



Slika nam kaže družino desetih oseb. Oče zasluži dvajset dolarjev na teden in pravi, da s to svoto cela družina udobno živi. To jenekaj nevrjetnega, kaj ne? Če pa povemo čitateljem da je oče protestantski duhovnik, jimbe kmalo jasno, da se družini ne godi posebno slabo. Stalna plača znaša sicer dvajset dolarjev, koliko je postranskega zaslužka, je seveda drugo vprašanje.

## "BISTROUMNI" AMERIKANGI.

Deportiral je ljudi, a ni vedel, kdo so oni, katere je deportiral. — Delovanje prejšnjega šerifa.

Tombstone, Ariz., 31. marca. — Kapitan Harry C. Wheeler, prejšnji šerif Coehise okraja je pri križnem zaslišanju pri obravnavi Harry E. Wootona v zvezi z odvajanjem pri deportaciji priznal, da je "zaupal v srečo", če bodo vojaške oblasti v Columbus, N. Y. sprejele mož, ki so bili deportirani na podlagi njegovih povelj z Bisbee, dne 12. julija 1917.

Kapitan Wheeler je tudi priznal okrajnemu pravdniku Frenchu, da ni vodil nikakih seznamov glede imen mož, ki so bili deportirani, da ni poznal njih postavnega ali zakonskega statusa in da mu tudi ni bilo znano, kdo je plačal stroške deportacije.

Okrajni pravdnik ga je vprašal: — Ali ste vedeli, da je bilo 62 deportiranih vojakov in mornarjev, da je bilo 472 registriranih za draft, da jih je 205 kupilo Liberty obveznice, da jih je 520 podpisalo vojne bonde in da je bilo med njimi 266 lastnikov zemljišč v Bisbee?

Odgovoril je: — Ne, nisem vedel.

— Ali ste vedeli, da 900 izmed 1186 deportiranih ni obstajalo iz članov I. W. W.?

— Ne, nisem vedel.

— Ali ni bilo edino vprašanje, katero ste stavili ljudem, katere ste polovili: — Ali ste voljni delati?

— V kolikor sem jaz prizadet, ni bilo to edino vprašanje. Ne vem pa, kaj so delali moji pomočniki.

Kapitan Wheeler je izjavil, da je bila pretežna večina deportiranih mož "nelojalna".

Ko so ga vprašali, kakšna so bila navodila, da na njegovim 1200 pomočnikom, je priča odgovoril: — Rekel sem jim, da stojimo pred veliko nevarnostjo. Informiral sem jih, da sem napravil svoj testament ter jim svetoval, naj torej isto. Svetoval sem jim, naj rosijo bele robe na svojih rokah, da bodo v stanu spoznati drug drugega ter delati razliko med njimi ter pristači druge strani v slučaju, da bi prišlo do streljanja po cestah.

Frank Sakser.

## MARY PICKFORD SE JE ZOPET MOŽILA.

Vzela je slavnega kino-komedijanta Douglas Fairbanksa, ki je bil tudi že oženjen.

Los Angeles, Cal., 31. marca. — Preteklo nedelje sta se poročila takaj Mary Pickford, znana kinopigralka ter Douglas Fairbanks, ki je tudi splošno znan vrtočarjen skakač ter rutiner na tem področju. Obe prizadeti stranki sta bili že poročeni. Mary Pickford se je ločila od svojega prvega moža pred manj kot enim mesecem, ter takrat izjavila, da je sita zakonskega stanu in da bo njeno življenje od sedaj naprej posvečeno "umetnosti". (S tem je mislila najbrž kino-slike). Douglas Fairbanks je bil tudi poročen, a je njegova žena vložila tožbo na ločitev zakona, ker se je preveč očitno preganjal z drugimi ženskami po newyorskih hotelih.

Sedaj pa sta si Pickford in Douglas obljubila "večno" zvestobo ter nameravata preživeti medene tedne v Evropi, kjer hočeta potovati po Franciji, Belgiji, Holandski, avstrijski Tirolski, Švici in severni Italiji, nakar se hočeta vrniti v Ameriko krog 1. septembra.

Mary Pickford je izjavila pred oblastmi, da je stara šestindvajset let in njen novi mož, da je star šestintrideset.

## ZAUPNICA PRUSKEMU KABINETU.

Berlin, Nemčija, 31. marca. — Pruska deželna zbornica je izrekla vladi zaupnico. Predsednik je rekel, da se zbornica popolnoma strinja z zadnjimi vladnimi ukrepi.

## DEJAVNE POŠILJATVE V HITRO NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršimo denarna izplačila popolnoma sameljivo in sodanjim razmeram primerne tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italjanski armadi. Jamšimo ali garantujemo vsake pošiljate, toda za kako dolgo namu je izplačila ne moremo povzneti nikake obveznosti.

Frank Sakser.

## DANSKA PRED SPLOŠNO STAVKO.

Kralj ni hotel sprejeti kompromisnega predloga delavcev. — Uveljavljenje splošne stavke.

Kodanj, Dansko, 31. marca. — Ker nista kralj Kristijan in novo dansko ministrstvo sprejela kompromisne ponudbe odgovornih voditeljev organiziranega dela, potem kateri bi se preprečilo splošno stavko za slučaj, da bi bil takoj sklican državni zbor, je vsled tega izbruh splošne stavke po celem Danskem videti skoro neizogiben.

Kralj in novi kabinet sta to zahtevo odločno zavrnili. Posledica tega bo, da bodo v terek zaštrajkali vsi danski delavci. Izvršitelji bodo le oni, ki so uslužbeni v plinarnah in elektrarnah.

Štraj je napovedal delavski kongres.

Član izvrševalnega odbora unaj je danes rekel, da bo šlo na štrajk vse, tudi poštni in brzojavni uslužbeni. Proti stavki so edinole sindikalisti.

Včeraj se je posvetval kralj Kristijan s socialističnim voditeljem in bivšim ministrom Stauningom. Med pogovorom je baje rekel: — Če se vrnete iz volitev s socialistično večino, bom imel socialistično ministrstvo, in videli boste, kako lahko bova sodelovala.

Vsi razredi prebivalstva so pričeli gromaditi živila, petrolej, sveče in vodo. Dosedaj ni bilo opaziti nikakih resnih razvojev. Policija je bila v stanu razpršiti sovražne ljudske množice po cestah.

Neodvisni socialisti so se pridružili večinskim socialistom ter zahtevajo proglašenje splošne stavke. Ministrstvo Liebe-ja je izdalo poziv na prebivalstvo, v katerem pravi, da bo resigniralo, kakor hitro bodo volitve končane in se bo sestal novi državni parlament.

Ljudska množica, katero se čeni na 200.000, je prisostvovala včeraj zvečer sestanku, katerega so organizirali socialisti, da protestirajo proti akciji kralja, ki je razpustil kabinet Zahle-ja.

## SANETOR KNOX JE BOLAN.

Washington, D. C., 13. marca. Senator Kno iz Pennsylvanije je bevarno zbolel. Pri njem sta bila vsa noč dva specialista.

## POLK BO ZAPUSTIL SVOJE MESTO.

NADOMESTUJOČI DRŽAVNI TAJNIK BO ZAPUSTIL SVOJE MESTO, KER GA PREDSEDNIK WILSON NI HOTEL POVIŠATI. — LANSINGU JE MANJKALO EKSEKUTIVNE ZMOŽNOSTI.

Washington, D. C., 31. marca. — V naslednjih petih tednih bo Frank L. Polk resigniral kot državni podtajnik ter se vrnil v New York, da nadaljuje tam s svojo odvetniško prakso. Tekom tega časa pa bo najljubši predmet pogovora v zveznem glavnem mestu to, kaj ni predsednik imenoval na mesto državnega tajnika njega mesto Bainbridge Colbya, kojega izvolitev je prišla kot popolno presenečenje celo za one maloštevilne prijatelje predsednika Wilsona, ki imajo še vedno dostop v Belo hišo.

Resnični vzrok, radi katerega ni imenoval predsednik Wilson Polka svojim državnim tajnikom, je zelo enostaven, kot je izvedel časnikarski poročevalec lista Globe v Washingtonu. Mr. Polk je stopil v državni departament v času, ko je bil Robert Lansing povišan z mesta svetnika v departamentu na mesto načelnika državnega departamenta kot naslednik Bryana, ki se je zgražal nad postopnjem predsednika, tikačočim se zadeve potopa parnika "Lusitanije".

Polk je bil tesno spojen in zvezan z Mr. Lansingom, dokler ni bil slednji prisiljen odstopiti. V administracijskih krogih se je več kot enkrat odkrito namignilo, da je Lansing dovolil Polku voditi državni departament po svoji lastni volji, kar je pomenjalo srečo za vse prizadete, kajti eksekutivne možnosti Lansinga so bile baje precej omejene.

Ko je predsednik nenadoma sklenil izbežiti se Lansinga, navidezno raditega, ker si je Lansing drznil sklicati kabinetne seje tekom boleznih predsednika v namenu, da prepreči akcijo od strani kongresa, ki je hotel ugotoviti usposobljenost predsednika za službo, dejanski pa raditega, ker ni Lansing soglašal z mehiško politiko predsednika ter z razkritji Bullitta, se je predsedniku svetovalo, naj stavi Polka na čelo departamenta. Predsednik ni dal nobenega odgovora na ta priporočila. Znano pa je, da je sklenil popolnoma preobraziti državni departament, ko je že enkrat pričel z odstranjenjem posameznih načelnikov.

Predsednik ni hotel imenovati Polka naslednikom Lansinga, ker je bil Polk pretesno spojen z Lansingom in ker je soglašal s slednjim glede številnih točk v politiki, posebno pa glede ostrejšega nastopa proti Mehiki. Vsa tega je bilo pričakovati, da se bo zavzemal za gotove akcije, katerim je predsednik od nekdanj nasproval.

Ni še splošno znano, da je predsednik Wilson ob času, ko je sporočil Polku o svojem nameravanem imenovanju Colbya, ponudil Polku neko drugo službo, koje identičnosti pa se ne sme za sedaj še razkriti. Polk pa je trdno vstrajal pri svoji trditvi, da potrebuje počitnice in da si želi proč iz Washingtona.

## FRANCOZI SO PROTI "INVAZIJI" RUHR-A.

Francozi so zanikali Nemcem pravico, da zdrobijo ustaše. — Sedaj proti generalni stavki.

Paris, Francija, 31. marca. — Francoska vlada je nepovoljno rešila prošnjo nemške vlade, da sme poslati čete v Ruhr okraj, v nevtralnem ozemlje v bližini nemške meje.

Berlin, Nemčija, 31. marca. — Vse oči so danes obrnjene na križ v Ruhr industrijalnem okraju. Gibanje za splošno stavko pa je izbruhnilo le na nekaterih mestih kot naprimer Bochum in Elberfeld, v kolikor je bilo mogoče dognati na podlagi zgodnjih poročil. Vossische Zeitung poroča, da je bilo opaziti korakanje številnih delavskih čet skozi Elberfeld in da so nekateri teh čet odhajale v severni smeri, da ojačajo čete, ki se že nahajajo na fronti, dočim so bile druge čete očitno razpuščene ter skušajo sedaj priti domov.

Berlin, Nemčija, 31. marca. — Voditelji treh socialističnih strank tukaj so poslali vladi energen ultimatum, v katerem zahtevajo, da se drži slednja dogovora v Bielefeldu ter odredi takojšnje ustavljenje vseh vojaških operacij v Ruhr okraju. Vladi se daje časa do treh popoldne v četrtek, da ali sprejme ali pa zavrne stavljen predloge. Če bi bili predlogi zavrnjeni, bi sledila takojšnja napoved splošne stavke. V tem smislu je bil informiran od strani socialistične delegacije kancler Mueller.

Izvrševalni odbor delavcev v Ruhr okraju je v zadnjem trenutku sprejel nekatere modifikacije vladnega ultimata, soglasno z listom Gazette in vladne čete so dobile povelja, naj čakajo nadaljnjih navodil.

Duesseldorf, Nemčija, 31. marca. — Izvrševalni odbor delavcev v Duesseldorfu, predstavljajoč zmerno socialistično stranko, ki je sprejel vladne zahteve, tikačoč se prenehanja orožne akcije v Ruhr okraju, je bil aretiran od kompanije rdečih vojakov, ki so se vpračali s fronte. Vojaki so zahtevali nov dogovor ter dosegli, da se bo imenovalo nov izvrševalni odbor, ki bo stopil na mesto starega.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

## Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak aknaša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starim izkušnim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim nezkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljate se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron ....	\$2.70	1,000 kron ....	\$ 8.50
400 kron ....	\$3.60	5,000 kron ....	\$41.50
500 kron ....	\$4.50	10,000 kron ....	\$83.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugim. Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER. Vstanovljena leta 1893.

# GLAS NARODA

**SLAVENIAN DAILY**  
 Owned and Published by  
**BENEDICT PUBLISHING COMPANY**  
 In corporation  
**FRANK BAKER, President**      **LOUIS BENEDEK, Treasurer**

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:  
 25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenoma nedelj in praznikov.

Na vsaki leto volja biti na Ameriko in      Za štiri meseca      \$2.00  
 Zahalo      \$1.00      Za šest mesecev      \$3.00  
 Za pol leta      \$1.50      Za eno leto      \$5.00

**GLAS NARODA**  
 (Voice of the People)  
 Circulation every day except Sundays and Holidays  
 Subscription yearly \$5.00

Advertisement on agreement

Deset besed pomeni in omenitvi da ne preobčujajo. Denar naj se blagovno poljubi po  
 MONEY ORDER, Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi pošljejo  
 izvirne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

**GLAS NARODA**  
 25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.  
 Telephone: Cortlandt 2278

## Dopisi

**Hostetter, Pa.**  
 Tukaj delamo s polno paro, za-  
 služek je pa odvisen od delavca.  
 Druginja ne drži svojih rok na-  
 vskriž. Uboji delavce, delaj in ga-  
 raj za malo kapitalista.

Na društvenem polju dobro na-  
 predujemo, čeravno nas je malo  
 Slovencev. Imamo svoj lastni dom  
 v tej naselbini, kar je v korist in  
 napredek vseh tu živčih narod-  
 njakov ter dokaz drugim narodom,  
 da smo kos svojemu delu.

Ta predpust ni bilo nič svedb.  
 Upati je, da ne bo tako po Veliki  
 noči. Ker je prestopno leto, zato  
 korajžo, mladenke in tudi vi mlade-  
 deniči, pa bo šlo!

Vsem rojakom in rojakinjam  
 želim veselo aletujo!

F. Zabkar.

splošno vsepovsod enake, slabe.  
 Delamo samo polovico časa. Ne-  
 kaj se sliši, da nam premogarjem  
 še prostovoljno povišajo 13%, ta-  
 ko da bo borih 27%. Mi premo-  
 garji smo razočarani nad to na-  
 gado in zaveda je zelo kočljiva,  
 ker v splošnem premogarji niso  
 zadovoljni s takim povišanjem.

Naša slovenska naselbina je  
 mala, s tremi družinami ter nekoli-  
 liko samei. V splošnem se med se-  
 med seboj dobro razumemo. Nič  
 bi ne škodilo, če bi bilo več sloge  
 med nami.

Rojak Louis Golobič je hudo  
 zbolel na zelo dolgi bolezni ter se  
 nahaja v kritičnem stanju v Ohio  
 General bolnišnici v Wheelingu,  
 W. Va. Želim mu skorajšnjega  
 okrevanja in pa, da bi se srečno  
 povrnil k svoji družini, katera ga  
 težko pričakuje.

Vesele velikonočne praznike ro-  
 jakom in rojakinjam po Ameriki.  
 Frank Guja.

## Peter Zgaga

Moški ovrtniki bodo nižji, pri-  
 tem pa višji v eni.

Sestindvajset morilcev, ki so  
 zaprti v smrtni celici v Sing Singu,  
 je glasovalo za odpravo smrtno-  
 sne kazni.

— To je pa res nekež čudnega,  
 kaj ne?

**Fršna jajca.**  
 Nekje je zvela mlada in lepa  
 farmerjeva hčerka. Vse bi bilo,  
 samo fanta ni imela nobenega. Pa  
 jih pogurata nekoč. Ko je sprav-  
 ljala jajca v zaboj, da jih odpo-  
 šlje v mesto, je zapisala na jajce  
 s črnolom:

— Mlada farmerjeva hčerka, bi  
 se rada poročila z mladim lepim  
 gospodom.

Spodaj je napisala svoj naslov.  
 Mislila je pri tem: — Morda pride  
 to jajce v roke kakega fanta,  
 morda mi bo pisal, no, in slednjič  
 bi se dalo kaj razviti iz tega.

In jajce je šlo po svetu.

Dobi ga mlad fant, zahrepeni  
 po mladem dekletu in piše pismo  
 na označeni naslov.

Čez tri dni pride odgovor:  
 — Žal, pred tremi leti se je  
 poročila in ima že dvoje otrok.

## Delovanje frankovcev v Gradcu.

Zagrebska "Nova Istina" pri-  
 laša v svoji številki jako važno  
 pismo, katerega vsebino objav-  
 ljamo v naslednjem:

Gotovo hočete vedeti, kakšen  
 je položaj nas, jugoslovanskih  
 delavcev v sedanjih Avstriji, po-  
 sebnost v Gradu, kjer se nahaja  
 generalni štab frankovcev. Za sedaj  
 vam hočem opisati delo naših 'pa-  
 trijotov' in vas opozoriti na nevar-  
 nost, ki vam preti. Pred vsem  
 so sklenili tukajšnji frankovci, iz-  
 zvali v Hrvaški in Slavoniji ne-  
 mire, pod imenom komunistov, in  
 li se kot takt vtihotaplili v vrste  
 vaših organizacij po deželi, in če  
 bi bilo mogoče, tudi v Zagrebu.

Nadejajo se, da se jim bo to se-  
 daj lažje posrečilo, kajti pravijo,  
 da so sedaj oni na vladi. Ko so  
 izvedeli, da je odstopila demo-  
 kratsko-socialistična vlada, so bi-  
 li izredno veseli in so prirejali v  
 Gradu prave orgije, govorili so  
 in klicali: Sedaj je prišel naš čas.

V Gradu so dr. Gagliardi, Ivi-  
 ca Frank, Klobučarič, Saha, ma-  
 jor Stipetič, Gjoko Petrovič,  
 Vrance in še nekako dvanajst  
 frankovcev. Od tu potujejo na  
 Dunaj, v Svico, Italijo, na Reko  
 itd. Zive jako dobro. Imajo mil-  
 ljone, lastne vile in neprenehoma  
 rujejo in spletkarijo sporazumno  
 s italjanskimi agenti.

V Gradu je tisoč jugoslovanskih  
 delavcev. Vse te delavce so  
 hoteli frankovci izrabiti v svoje  
 namene, za propagando proti Sr-  
 bom in Srbiji. Hvala gre socialis-  
 tični zavesti naših ljudi, da jim  
 to ni uspelo. Ko frankovcem ni  
 uspelo na ta način pridobiti tu-  
 kajšnje delavce za svoje črne na-  
 mere, so zahtevali od vlade, da  
 iznese Hrvaške in Srbe kot ino-  
 zemске državljane. A to se jim  
 ni posrečilo, ker so nastopili pri-  
 ti temu enodusno socialistični  
 delavci. Po vseh ponosrečnih  
 spletkah so začeli frankovci de-  
 nuncirati jugoslovanske delavce,  
 da so boljševidni in da poži-  
 gajo ostalo mirno patriotsko  
 delavstvo na upor proti avstrijski  
 ustavi, da nameravajo vprizoriti  
 prevrate itd.

Toda niti to jim ni uspelo. Na-  
 sprotno, organizirano jugoslovansko  
 delavstvo v Gradu je ener-  
 gično protestiralo in prederito tri  
 demonstracije proti frankovcem.  
 Dve sta bili v decembru, a ena v  
 januarju in ob tej priliki se je  
 pred ostalim meščanstvom raz-  
 krinkalo to habsburško gnezdo.  
 Njihove vile so bile namazane s  
 tinto... Frankovcem se je posre-  
 čilo pridobiti za sebe policijo, ki  
 je poslala proti demonstrantom  
 tzv. Volkswehr.

Toda proti temu je nastopilo  
 tudi ostalo delavstvo. Naslednji  
 dan po demonstracijah so prešli  
 jugoslovanski delavci od policije  
 nalog, da se izselijo... na željo  
 frankovcev. Ob tej priliki je gra-  
 ško-delavstvo zopet pokazalo svo-  
 jo solidarnost, a Jugoslovani so  
 zagrozili z ustavitvijo dovoza ži-  
 vil v Avstrijo. Tako je doseglo or-  
 ganizirano delavstvo popolno zma-  
 go in jugoslovanski delavci more-  
 jo se nadalje živeti v Avstriji,  
 vžive vsem mahinacijam frankov-

Sever's  
**Blood Purifier**

(Severova Kričistilca), ki je priznan kot regulator sistema ni pomaga naravi v izločevanju nečiste krvi ter tako odpravi mehurje, rane, izpuščaje, prišče in splošno hiraenje. Poskusi ga. Naprodaj v vseh lekarnah. Cena \$1.25 in 5c davka.

W. F. SEVERA CO.  
 CEDAR RAPIDS, IOWA

## Slike k kulturni zgodovini.

V Argentini je najti savano, na kateri baje bega ponoči na tisočne nemirnih plamenčkov semintja: — to so duše španskih najemniških vojakov, ki so bili pred štiristo leti na dotičnem mestu v spanju preseščeni ter posekani do zadnjega moža.

V Kordiljerah, visoko v gorskih prelazih med Sorrata ter zapadno obalo, je najti polja, ki se bleste od daleč belo, popolnoma lelo kot da so ta polja posuta z mijoni cveti narcisa: — so kosti, raztresena okostja, priče kake velikanske morije, ki ne morejo strohniti v tankem in suhem zraku v višini treh tisočev metrov.

Ob Guayas begajo preko polja ponoči duše Evropejcev, ki so se podgreznili v mokro, gorko blato in ki hrepene po prijazni, hladni zemlji svojih evropskih domačij.

Dejstvo je, da polajajo domačini v Lima in v Rio le neradi ponoči prostore, kjer so se od nekdanj vršile velike politične eksekucije.

V stegah južno-iztočne Rusije ter zapadno-azijskih provinca je našlo več kot šestnajsttisoč proti-boljševiških vojakov žalosten konec: — postali so žrtve ruske zime.

Postali pa so tudi žrtve evropskega pohlepa po denarju in zemlji.

Rusija in Sibirija sta danes to, kar je bil Novi svet pred štiristo leti: — pozorišče najnižjih strasti tujih vsiljenecv, pozorišča človeške tragikomedije ter pokopališča za one, ki begajo za fantomi.

In kot pred štiristo leti imamo še danes za vse te ostudnosti olepševalen izraz: — Razširjenje kulture ter napredek civilizacije.

## S svetovne pozornice.

Novoletno prorokovanje Lenina je obetalo za leto 1920 zavojevanje Nemčije, Francije, Italije in Anglije od strani komunističnega gibanja. Ko so v Nemčiji vsled reakcije proti otročjem nastopu von Kappa, ki se je lotil še vedno precej nevarnega podjetja državne puča ali preobrata, nastopili divji mošje Spartaka, je zatoril strašni krik: — Hanibal-Troeki pred vratni Berlina! Glasilo se je, da naj bi se z ofenzivo sovjetskih armad proti Poljski pripravilo zavojevanje Nemčije od strani komunistične doktrine. Reko se je že, da stoji spartačansko-komunistični upor v rensko-vestfalskem industrialnem okraju pod vojaškim vodstvom boljševidnih častnikov in da je Karol Radek, Leninov politični generalni adjutant, prihital v Berlin, da vodi kot generalissimus celo gibanje.

Kljub vsemu temu vodstvu se je gibanje, ki se je pričelo preko noči, izjalovilo v par dne. Voditelji z visokodonečimi besedami ter velikimi kretnjami so bili pač na licu mesta, s gibanju ni le manjkalo koncentracije, priprave in izvedbe ter discipline, ki je potrebna za tako izvedbo, temveč tudi pristašev, ki so potrebni za tak uspeh. Bojna krčela so bila zelo pestra in posamič so ta krčela prodrila naprej. Razven moških so se nahajali v vrsti tudi stari dečki in ženske. Zenske, večinoma z znaki Rdečega kriza, so dajale naj barve sicer enolično rdeči bojni fronti. Konečno je bil veliko več bolniških strežnje kot pa ranjenih.

Celo gibanje se je izcimilo iz generalne stavke. Generalno stavko je predsednik Ebert najprvo porabil kot orožje proti državnemu preobratu in nato kot ščit za zavarovanje vlade, koje obstoj je bil ogrožen. Stavka se je obrnila nato tudi proti vladi sami, da se s pomočjo te stavke izsili izvedenje zahtev, tikajočih se reorganizacije vlade. Konečno pa se je iz stavke razvila spartačansko-komunistična ustaja.

Najbolj različni elementi so se zbrali pod skupno zastavo generalne stavke. V bistvu stvari je ležalo, da se bo pomaknilo celo gibanje vedno bolj proti levi. Večinski socialisti, neodvisni in komunisti so se umaknili iz gibanja, kakorhitro je pričela iti stvar postrani, to je, kakorhitro se je vodstvo čelga gibanja izmuznilo iz njih rok ter so oni anarhističnega kalibra odšli na rop in plerjenje.

Konec "upora" je neizmerno grd in ostuden. Voditelji, ki so spoznali, da so prišli v zagato, so se obrnili na zaveznike s prošnjo, naj se vmešajo.

Ta "upor" pomenja kot "proti-revolucija" le epizodo v zgodovini razvoja novega nemškega državnega življenja. Narod noče ničesar vedeti o državnih preobratih in pučih, če so reakcionarnega ali revolucionarnega značaja. Mase naroda se ne pustijo več tako lahko zavesti kot nekoč. Tudi revolucijstkih armad ni mogoče z enim udarcem izklopiti iz tal. Narod je postal ponižen v zahtevah, katere stavi na svoje politične voditelje.

Človeške nade umirajo na več načinov kakor človeško telo. Včasih minejo polagoma in mi jih gojimo, božamo, čuvamo do zadnjega kakor delamo z dragim bolnikom. Včasih pa izginejo naglogoma, nepričakovano, kakor podere huda bolezen človeka v najboljših letih in ga nenadejano odtrga temu svetu.

Enkrat v štirih letih se sestanejo trgovci iz vseh delov dežele ter sklenejo, da moramo imeti v Washingtonu biznes-administracijo. Nato pa se sestanejo narodne konvencije ter nominirajo za predsednika advokata ali pa profesorja.

Podzemna železnica v New Yorku je zvišala število vozov v obratu. Sedaj je upanje, da bo lahko stal vsak potnik na svojih lastnih nogah, ne pa na kurjih očeh svojih sotrpinov.

## Telefon kot lovilec špijonov.

Zanimivo bi bilo vedeti kakšno ulogo je igral telefon pri onemogočenju načrtov nemških agentov tekom svetovne vojne. Tako splošna je postala poraba telefona v teh modernih časih, da človek lahko s precejšno natčnostjo dožene delovanje posameznega človeka na en dan, če prisluškuje njegovim telefonskim pogovorom.

Nemški agenti so to dejstvo spoznali ter tako zakrinkali svoje je pogovore kot je bilo to sploh mogoče.

Paul Koenig Hamburg-Amerikaner črte, ki je vodil številne nemške agente v tej deželi do časa njegovega interniranja, je naprimer izdelal premeteno sestavljen kod ali ključ, s pomočjo katerega se je lahko prikriilo prostore sestanka takih agentov, kadar se jih je omenjalo v telefonskem pogovoru. V naslednjem hočemo navesti eno stran iz njegove tajne bilježnice:

— Operatorji divizije tajne službe, kadar dobivajo navodila od mene ali potom mojega tajnika glede prostora sestanka, morajo razumeti, da je treba tozadevna navodila prevesti na naslednji način:

Cestna številka v Manhattanu, sporočena po telefonu, pomenja, da se bo vršil sestanek pet blokov nadalje proti gorenjemu mestu kot v označeni cesti.

Pennsylvania postaja pomenja Grand Central postajo.

Kaiserhof pomeni glavni postni urad pred P. O. bakso 840.

Hotel Ansonia pomenja salon v hotelu Manhattan.

Hotel Belmont pomenja baro pri Babstju, Columbus Circle.

Brooklynski most pomenja baro Unter den Linden.

Na isti način se je nemško poslanstvo vedno omenjalo kot 3000, von Papena 7000, Boy-Edda 3000 in dr. Henrika Alberta, trgovskega atašēja poslanstva kot 9000.

Kljub temu in kljub veliki skrbi, katero se kaže pri krivanju resnične vsebine in resničnega smisla telefonskih pogovorov, pa je vendar telefon eden največjih posameznih virov za informacije glede tega, kar počne drugi človek, seveda pod pogojem, da ima človek dostop do zaznamkov ali rekordov.

Skoro vsi hoteli ter vse apartment hiše ohranjujejo rekorde glede telefonskih klicev, ki odhajajo iz posameznih sob ali prihajajo vanje ter je tudi zaznamovan čas podnevi ali ponoči, ko je prišel ali bil oddan tak klic. Kadar se vrši kaka kriminalna preiskava, bo hotel ponavadi dovolil dostop do takih zaznamkov in to na podlagi domneve, da je odgovornost hotela napram družbi in v interesu dobre vlade velja kot pa dvovrstnost, katero dolguje hotel svojim gostom, sarko, ki rabi telefon, lahko pozove centralo ter ugotovi ime naročnika, ki ima to ali ono telefonsko številko.

A celo brez imen ter z nobeno drugo stvarjo kot s seznamom števil, kateri je poklical kdo iz svojega hotela tekom dobe več dni,

## PABERKI IZ AVE MARIJE IN DRUGIH NJEJ SORODNIH LISTOV.

**Naš striček.**  
 — Hallo, otroci, vidite, jaz sem že zopet v svojem kornarčku! — Prijeten je in gorak, toda oni v Jolietu je prijetejši in gorkejši. Če da Bog in svetniki božji, se bom kmalo preselil tja. Vi pa imejte le malo potrpljenja, otročički! Vse bo šlo posreči. Le ubogajte svoje nečteljce in štedite. Krajecček k krajecčku naj roma v šparovček. Saj poznate oni pregovor: Zrno do zrna pogača in krajecček k krajecčku, da bodo imeli naš striček palačo.

**Zahvala.**  
 Ker se mi je predra pika ra jeziku, poštem v znak hvalečnosti slavnemu uredništvu, ki je jako dobro za take slučaje, dva dolarja.

Ana Pok.

**Poziv na naročino.**  
 Po dolgem času se nam je posrečilo zgraditi trdnjavo treh katoliških listov, katere bo dobival vsakdo zastoj, da se razširi med katoliškimi Slovenci v Ameriki katoliška ideja. Da se pa to popolnoma omogoči, apeliramo na vse prijatelje in naročnike za (ne za denar, bogvarji tega nam da komisarjat) delnice. Denarja ne potrebujemo, ker nam naša bratovščina prepoveduje imeti denar, ampak delničarjev. Vsak pošten krščanski mož naj bi bil delničar. Deničar pa tudi lahko postane tak, ki ne da dosti za vero. Mi kot liberalni in demokratični doljublji vstrajamo trdno na stališču, da je pri delničarju vera postranska stvar.

**Novo! — Novo!**  
 Ker Mohorjeve knjige za letos še niso prišle in jih najbrže ne bo, smo mi ustanovili neke vrste Mohorjevo družbo. Tudi mi smo izdali sester knjig, katere dobi vsak, ki pošlje dva dolarja. Knjige nosijo naslov: Ave Marija, letnik I., letnik II., letnik III., letnik IV., letnik V., letnik VI.

**Listnica uredništva.**  
 — Ne, take mašine pa nimamo, da bi pričlebi v listu sliko slovenske cerkve v Denver, Colo.

**C. D.** — Kljub temu, da smo odločno proti temu, sprejememo kolekto, katero so zbrali tamkajšnji rojaki.

**A. L.** — Vi vprašujete, kaj pomeni beseda "reinsuren". Spominjamo se, da smo imeli to besedo že nekoč na jeziku, toda sedaj nam je njen pomen čisto neznan. Mi smo navadna človeška bitja, obdani z raznimi napakami in tudi s pozabljivostjo.

**vprašanje, zakaj se je pravzaprav pojavarjal.**  
 Ko so bili torej pro-nemški za-  
 rotniki na višku svoje aktivnosti,  
 se je obračal sum na podlagi ne-  
 kega telefonskega migljanja pro-  
 ti skrivnostnemu tujcu, o kate-

## ROJAKI NAROČAJTE SE NA GLAS NARODA, NAJVEČJI VEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

cev, nemških monarhistov-kapitalistov.

Glavna kuhinja frankov je "Hotel Elefant". Ravno — svoji k svojim. Od tu širijo ti frankovci vse zlo. Če pride kak Jugoslovčan semkaj v Gradec in če mu je položaj popolnoma neznan, ga frankovci takoj vporabijo za svoje umazano delo. Frankovci ga nasitijo, mu dajo delar, a tudi letake, na kateri način se jim je posrečilo že marsikaterega nevnedužna mahujskati proti Srbom.

Te letake se v največji meri vtihotapi preko Špilja, kjer imajo svoje plačane zaupnike. Taki nepoučeni jadri delavci so povečini prijeti, ter je njih v Mariboru 16 sirot žrtve ogabnega frankovskega deja.

Glavni agent za nabiranje teh nesrečnikov je Gjoko Petrovič. Vsakemu gladnemu Jugoslovancu da 20 kron, ga pozove, da pride ob določenem času na razgovor in ga tako pripravira za svoje delo. Če zvedo za to organizirani rojaki, tako opozore žrtve, da je rešijo nesreče.

Dr. Gagliardi je bil večkrat v Italiji in na Reki, kjer se je posvetoval z D. Annunzijem. Vedno hujša na vojno, naj Italija prične vojno z Jugoslavijo in prikaže kako zaslonbo imajo na Hrvaškem. Tu je večkrat rekel, da je Radič njihov človek in da bo spušen na svobodo, čim pridejo "naši" na vlado.

Njihova kombinacija je ta: — Radikaleci hočejo veliko Srbijo brez Hrvaške in Dalmacije. Bosna, Vojvodina in del Srijema naj pripade veliki Srbiji. Zato bodo oni najnepopustljivejši v jadranskem vprašanju. V Hrvaški so prišli zopet na vlado frankovci, bolje povedano njihovi eksponenti in tajni prijatelji, ki bodo zopet igrali s svoje strani vlogo radikalnih nacionalistov. V vseh ostalih vprašanjih se bodo pokazali skrajno liberalne, da bodo pridobili simpatije širših slojev, ter bodo tudi oni hujšali na vojne z Italijo. Računajo, da Srbi vsled dolgega vojevanja ne bodo hoteli v vojno. Hrvaški se premano, a tudi frankovci bodo s svoje strani pripomogli, da bo poraz večji. Z druge strani upajo v tem sporu na pomoč Horthyjevih čet Rumunov, ki bodo vdrli v Banat; pa tudi Avstrije in Italjani bi prišli na pomoč. Tako zatrjujejo, da bo v najslabšem slučaju prišlo do ustanovitve "republike", ki bi morala preje ali pozneje pripasti z Madžarsko in Avstrijo k novi Monarhiji.

Zato bodo sedaj frankovci vrgli velike množine letakov med narod. Tako je bil aeroplan, ki je pred krakim obiskal Zagreb, delo frankovcev.

Upajo, da jim bo dobrodošla tudi Radičeva akcija med kmeti. O njem pravijo: "To je naš človek!"

Ravno tako nameravajo pričeti z izdajanjem lastnega lista na Dunaju. Obenem so stopili v službo tukajšnjih monarhistov in vrše veliko agitacijo proti socialistori.

Nikdar ne čujete udove obdolžiti človeka, da je bedak, razven če je ona zaljubljena vanj ter je on zaljubljen v kako drugo žensko.

# GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1900.

GLAVNI URAD ELY, MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

**Glavni Uradniki.**  
 Predsednik: MIHAEL ROVANŠKA, Box 251, Conemaugh, Pa.  
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pear Avenue, Lorain, O.  
 Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minnesota.  
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.  
 Blagajnik neizplaćanih smrtnih: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

**Vrhovni Zdravnik.**  
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

**Nadorniki.**  
 JOHN GOUZE, Ely, Minnesota.  
 ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M, So. Chicago, Ill.  
 IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Vse stvari tikačo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Jednota postuje po "National Fraternal Congress" lestvici. V bližnji ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniški podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplaćala že nad poldrug milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi z 8 člani ali članicami.

**SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION**

**VALUATION EXHIBIT.**

**ASSETS—Actual and Contingent**

*19. Present Mid-Year Value of Future Net Contributions	\$1,541,238.
*20. On..... Certs., Death Only \$.....	
*21. On..... Certs., Death and Dis.....	
*22. On..... Certs.....	
*23. On..... Certs.....	
*24. Admitted Assets, less \$18,368.89 General or Expense Funds	\$347,748.24
*25. Liens, Loans and Interest thereon, on certificates valued according to the Prospective method	
26. Total	\$1,888,986.24
37. Amount of General or Expense Fund.....	\$ 18,368.89
38. Amount of "Non-Admitted Assets".....	\$

**LIABILITIES—Actual and Contingent**

*27. Present Mid-Year Value of Promised Benefits	\$2,117,617.
*28. On..... Certs., Death only.....	
*29. On..... Certs., Death and Dis.....	
*30. On..... On Certs.....	
*31. On..... Certs.....	
32. Accrued Liabilities	\$ 57668.21
33. Value of Unpaid Instalments.....	
34. Net Sick and Accident Fund (including old age benefit)	\$ 27,499.81
35. Credits to Certificates value on the "Accumulation Basis"	
36. Total	\$2,202,785.02
39. Accrued Claims on General or Expense Fund.....	\$ 1,281.50
40. Assets (Item 26) to Liabilities (Item 36)	85.755%

State of Illinois ) SS.:  
 County of Cook )

I J. H. Hitchie, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition of South Slavonic Catholic Union as of December 31, 1919, and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

Subscribed and sworn to before me this)  
 19th day of March, 1920 )  
 (Official Seal)

Violet A. Hilmes, Notary Public. J. H. Hitchie.

\*If the net reserve method is employed make no entry opposite these items.  
 †If the net reserve method is employed enter opposite these items the amount of reserve applicable thereto.

Ely, Minn., March 27, 1920.

Zgoraj priobčeno poročilo Aktuarja, o stanju Jednote kaže, da je solventnost Jednote 85.755%. Jednoti torej manjka še 14 odstotkov, da postane sto procentna solventna. Kljub temu, ko smo imeli tri podvojene asemble v letu 1919, je solventnost Jednote zboljšana samo za 1 odstotek. To že nekoliko pomaga, vendar pa ne reši upravljanja. Jednota je vsekakor na precej trdnem finančnem stališču, ni pa dovolj da bi odgovarjale zahtevam postav, katere se naslanjajo na bodočnost podpornih organizacij.

To važno upravljanje pride pred bodočo konvencijo. Naloga je, storiti potrebne korake da dosežemo sto procentno solventnost. O tem hočemo več razpravljati pozneje, kadar nam aktuar predloži svoje navzeta.

## DOPIS.

**North Chicago, Ill.**

V št. 34 Amerikanskega Slovenca z dne 19. marca t. l. se neki nepodpisani zaletuje v mojo osebo, in sicer mi predbaciva, da sem se na dan smrti Johna Oseneka, to je 19. januarja t. l., vozil cel dan v avtomobilu na stroške rajnega. Pozivljam te, ako si mož, da mi dokažeš, če sem jaz ali kdo drugi, ki je bil z menoj, zapriail samo en cent njegove lastnine. Vse sem pripravljeno trojno povrniti in še tebi nekaj nagrade. Resnica pa je, da si imel ti namen, da bi se na njegove stroške vozil k pogrebu, pa to je preprečil odbor društva sv. Roka št. 94 JSKJ. Ali ni tako? Če se ti je sedaj žolč razlil, ko v javnosti jokaš, da si bil tako poztvovalen, da si sam plačal voz, ko si se vozil k pogrebu za svojim stricem, mila ti majka. To bi moral vendar vedeti, če ti umrje kak sorodnik in če se hočeš vdeležiti pogreba, da sam naročiš voz, ako ne, moraš hoditi. Toliko si tudi lahko gentleman, da povabiš rojaka, naj prisede, ako ti prostor dopušča, ne da bi mu potlej v javnosti očital, da se je pri tebi in ne da li bil javnosti v zasmeš s svojimi neslanostmi, ki si jih napisal v katoliški list. Pa saj papir je nedolžen. Pomilujem pa g. župnika, da ima take svetovalce kakor si ti. Jaz vas bi vse skupaj že zdavnaj odslovil in poslal na prerije, da nikdar več ne pride v javnost s svojimi bedarijami. Da se pa zgoraj omenjeno društvo ni vdeležilo pogreba, je tvoja zasluga. Ali ni si ti žel v župnišče in nalagal g. župnika, da je odbor prizadetega društva govoril proti cerkvenemu pogrebu, kar pa ni resnica, to lahko potrdijo uradniki društva sv. Jožefa JSKJ. Ali ni tako? Ali ni si ravno ti raztezal svoje nevednosti, da socialisti ne bodo komandirali, o katerih se pa ravno toliko razumeš kakor žaba na petje! Ali je kdo kaj diktiral, kaj se sme zgoditi in kaj ne? Resnica je, da se je govorilo, katero društvo prevzame pogrebne stroške, ni se pa nasprotovalo cerkvenim obredom. Kaj misliš, da če jaz sam ne grem v cerkev, da bom tudi tebe nazaj držal? Ti lahko butaš noč in dan s svojo neumno glavo ob cerkvene stopnice zaradi mene. — Nadalje čvekaš o neki kazni, ki jo imamo za pričakovati od glavnega odbora JSKJ. Naj ti bo na uho povedano, da se iste ne bojimo prav nič. Kar smo pisali, je gola resnica, pa nič drugega, in to tudi po tvoji zaslugi. Sploh pa ni bil moj namen, se spuščati v polemiko s takimi glavami kakor je tvoja, pa ker si se obregnil ob moje poštenje, ne morem drugače. Naj tunkajšnji rojaki sami sodijo. Tako tudi nekaj trobiš od nekih teles, da smo jih kar tako izvozili na pokopališče kakor s—nje. Potemtakem je večina zavednih Amerikancev, ki spadajo k tej pasmi, samo nekaj kranjskih Francelnov in Jozetov je, ki so še ljudje. Blagor ubogim na duhu! Povem ti pa, da društvo sv. Roka se ne ozira, kaj je kdo in kam ga bomo zakopali. Ako so bili sorodniki pokojnega za cerkev, smo šli v isto, ako ne, pa na narodno pokopališče, pa mirna Bosna! Zagotavljam ti pa, da te bodo tvoji lastni somišljeniki ob času postavili pod kap, kar ti po vsej pravici pristoja. Ne vem, zakaj se nisi podpisal pod svojo brozgo, pa če ste v družbi napisali, se ne moreš tudi podpisati. Morda misliš, da ne vem, kdo si? Vem tudi dobro, kje je tista kovačnica, kjer ste skovali dopis. Povem ti pa na tem mestu, da če bom še kje videl ali slišal, da boš kaj govoril ali pisal čez moje poštenje, se bova videla na pristojnem mestu.

Anton Kobal,  
 tajnik dr. sv. Roka št. 94 JSKJ,  
 1022 Jackson St.,  
 North Chicago, Ill.

## MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO ZA MESEC FEBRUAR, 1920.

1	235.28	147.20	4.32	21.60	9.00	.25	417.65	75.00	75.00
2	193.23	144.90	3.78	18.90		6.00	366.81	92.00	92.00
3	73.39	66.45	1.80	9.00		.25	150.89	67.00	1067.00
4	49.33	46.75	1.40	7.00	1.00	.50	105.98	20.00	20.00
5	69.49	49.25	1.20	6.00		.25	126.19	1000.00	26.00
6	50.31	55.00	1.12	5.60			112.03	59.00	59.00
9	260.33	151.85	5.12	25.60	1.00		444.15	1000.00	478.30
11	54.12	29.65	.98	4.90	2.00		91.65	50.00	50.00
12	88.65	65.05	1.90	9.50			165.10	83.00	83.00
13	88.58	63.80	1.92	9.60			163.90	71.00	71.00
14	46.99	22.10	.84	4.20		.50	74.63		
15	93.45	53.55	1.90	9.50		.50	158.90	42.00	42.00
1	109.26	92.70	2.54	12.70			217.20	28.00	28.00
18	237.08	154.85	4.78	23.90	1.00		421.61	203.64	203.64
19	92.35	92.40	2.60	13.00		.50	205.35	13.00	13.00
20	108.95	89.05	2.28	11.40			211.68	105.00	105.00
21	109.77	63.55	2.08	10.40			185.80	12.00	12.00
22	86.15	52.70	1.94	9.70			185.80	90.00	90.00
25	185.72	126.10	3.54	17.70			150.49	66.00	66.00
26	99.61	63.90	1.92	9.60			333.06	26.00	26.00
27	49.82	45.90	1.10	5.50	3.00		178.03		
28	32.71	23.50	.60	3.00			102.32	1000.00	1000.00
29	88.00	61.65	2.08	10.40			59.81	1000.00	15.00
30	200.10	152.25	4.12	20.60	5.00		167.13	60.00	60.00
31	141.13	76.85	2.48	12.40			407.57		
32	77.93	53.25	1.44	7.20		3.00	140.32		
33	101.28	69.70	2.68	13.40	1.00		188.06		
35	78.59	51.25	1.52	7.60	1.00		139.96	1000.00	78.00
36	215.83	183.85	4.20	21.00	3.00	.25	428.38	170.33	170.33
37	424.86	287.30	8.38	41.90			765.44	116.00	116.00
38	61.59	40.60	1.06	5.30			108.55		
39	124.78	87.40	2.18	10.90		.25	225.51	58.00	58.00
40	123.17	64.40	2.52	12.60			202.69		
41	38.67	26.90	.86	4.30			70.73		
42	93.09	60.60	1.72	8.60	1.00		165.01	47.00	47.00
43	48.89	30.50	.90	4.50			84.79	66.00	66.00
44	65.43	50.05	1.50	7.50			124.48		
45	151.31	114.00	3.30	16.50	1.00		286.35	58.00	58.00
47	89.30	45.05	1.60	8.00			143.95	1000.00	34.00
49	9.239	59.85	1.56	7.80			161.60	1000.00	55.00
50	36.69	36.05	.88	4.40			78.02	52.00	52.00
51	30.98	25.95	.62	3.10			60.20		
52	91.09	53.90	1.66	8.30	1.00		155.75		
53	117.54	82.90	2.58	12.90	1.00		216.92		
54	46.49	36.25	.76	3.80			77.05		
55	72.47	62.30	1.62	8.10	2.00	1.75	148.24	1000.00	22.00
57	46.49	36.25	1.04	5.20	1.00		89.98	28.00	28.00
58	84.71	55.30	1.64	8.20		.25	150.10	108.00	108.00
60	47.64	32.20	.82	4.10			84.76		
61	53.07	55.40	1.20	6.00		6.90	122.76	54.00	54.00
64	29.75	20.10	.50	2.50		2.00	54.85		
66	89.94	52.70	1.40	7.00		2.80	153.84	17.00	17.00
68	63.34	33.15	1.08	5.40			102.97	25.00	25.00
69	45.67	30.40	.80	4.00			80.87		
70	58.00	58.30	1.28	6.40	2.00		122.98	250.00	59.00
71	137.09	114.50	2.64	13.20	1.00		266.83	53.00	53.00
72	29.12	16.15	.62	2.60			48.39		
75	52.92	54.35	1.20	6.00			114.47		
76	40.80	22.95	.78	3.90			68.43	101.00	101.00
77	62.32	43.30	1.20	6.00	1.00	.25	114.07		
78	128.28	60.15	2.06	10.30			200.79		
79	19.86	16.90	.40	2.00			39.16	114.00	114.00
81	35.50	38.00	.70	3.50	1.00		78.70	250.00	85.18
82	69.96	52.70	1.50	7.50			138.91	8.00	8.00
83	20.54	18.40	.38	1.90			41.22	25.00	21.00
84	16.70	34.85	1.08	5.40			103.03	10.00	10.00
85	129.65	96.55	2.48	12.40			241.08		
86	39.24	26.50	.74	3.70		7.00	77.16		
87	24.15	28.80	.72	3.60			57.27		
88	64.90	51.05	1.16	5.80			122.91	15.00	51.00
89	41.68	34.65	.96	4.80			82.09	28.67	28.67
90	20.30	19.55	.49	2.40			42.93		
92	40.21	28.50	.72	3.60	4.00		77.03		
94	143.92	83.30	2.62	13.10			242.94	29.00	29.00
99	45.31	32.20	1.00	5.00			83.51	36.00	36.00
100	13.71	11.90	.30	1.50			27.41	62.00	62.00
101	39.96	28.20	.56	2.80			71.52	58.00	58.00
103	62.10	58.65	1.40	7.00	2.00		131.15	25.00	25.00
104	26.47	27.20	.68	3.40			57.75	2600	26.00
105	63.28	50.45	1.12	5.60	2.00		122.45	16.58	16.58
106	31.29	27.55	.58	2.90			62.32	47.00	47.00
107	12.06	9.25	.22	1.10	1.00		23.63		
108	51.50	44.15	1.20	6.00			102.85		
109	27.86	19.45	.50	2.50			50.31		
110	110.89	85.10	1.70	8.50		7.15	213.34	48.00	48.00
111	49.56	27.85	.82	4.10	2.00	.75	85.08	15.00	15.00
112	25.58	22.65							

**POZIV**

Enajsto glavno zborovanje J. S. K. Jednote se bliža. Meseca junija se bodo vršile volitve delegatov. Ker je čas do volitev kratek, je potrebno, se že sedaj pričeti zanimati za bodoče zborovanje. Pri volitvah delegatov je treba imeti pred očmi koristi organizacije. Le točno konvencijo čaka ogromno veliko važnega dela. To delo bo mogoče rešiti na konvenciji v kratkem času, edino le ako bomo v predkonvenciji dobi razmotrivali uprašanja katera morajo biti rešena. Kolone v Glasilu so vsakemu članu ali članici odprte. Železi je, da se kmalu prične razprava, vsak dopisnik naj bo zmeren v svojih izrazih, da se razprava ne razvije v boj.

Konvencija je najvišja oblast za dejati zakone in pravila za članstvo Jednote. Kar se sklone na konvenciji ni baš lahko preminjati med konvencijami. Res imamo inicijativo in referendum, toda potom splošnega glasovanja preminjati pravila je v zvezi z težkočami. Je sicer logično, ko ima članstvo pravico do direktne zakonodaje in te pravice se članstvu nesme nikdar kratiiti. Če pa upoštevamo težkoče predno se kaj uveljavi potom splošnega glasovanja, sprevidimo potrebo večjega zanimanja do konvencije. Za razmotrivali imamo veliko, kako naj uredimo naša pravila, da bodo odgovarjala vsem važnim zahtevam do bodoče konvencije.

Bratje in sestre! Čas na vsakej konvenciji je drag. Pripravimo se, da bomo imeli kratko in uspešno zborovanje. Centralizirajmo svoje ideje v našem Glasilu, s tem se pokažejo splošne želje članstva in s tem bo olajšano delo konvenciji. Na delo torej, za boljše, močnejše in popolnejšo organizacijo!

Z bratskim pozdravom,

Joseph Pishler, gl. tajnik.

**PROŠNJA**

Pueblo, Colo.

Čenical sobratje in sestre Jugoslov. Kat. Jednote! Spodaj podpisani se obračam z milo prošnjo do vas za malo pomoč moji družini, ki se nahaja v bednem položaju zaradi moje bolezni jetike. Boleham na nji približno dve leti. Sploh nisem že sihta napravil od 26. oktobra 1918. Po navetu več zdravnikov v Montani, naj spremenim zrak, sem se podal na potovanje za Prosveto, da tako dosem Arizono, ali prišel sem do Colorado in moral sem se vstaviiti v Pueblo ter iti v bolnišnico, kjer se še sedaj nahajam. Zadnjih par tednov se počutim močnejšega, tako da sem prijem za metlo v bolnišnici ter s tem si zaslužim hrano in stanovanje, nikakor pa nisem zmožen za težko delo. Torej družina je prepuščena stradanju, ali

jaz ji ne morem pomagati. Bratje in sestre, vsak najmanjši dar bo z veseljem sprejet od moje žene in štirih otrok. Darovi naj se pošiljajo na naslov: Mrs. Elizabeth Richter, Box 225, Stockett, Mont. Z bratskim pozdravom

Frank Richter, član dr. sv. Alojzija št. 43 JSKJ. East Helena, Mont.

Iz urada društva sv. Alojzija št. 43 JSKJ. East Helena, Mont.

Da je ta prošnja resnična in da družina sobrata Frank Richterja potrebuje pomoči, potrjujemo s svojimi podpisi in društvenim pečatom.

Frank Russ, predsednik.  
Frank Percich, tajnik.  
John Gradishar, blagajnik.  
(Pečat društva.) (5x 4-3-14)

**NAZNANILO**

Lorain, Ohio.

Naznanjam vsem članom društva Marije Pomagaj št. 6 JSKJ. v Lorainu, da se gotovo vdeležite prihodnje seje dne 18. aprila ob 9.30 dopoldne. Na dnevnem redu imamo več važnih reči razmotrivati, med temi pogovor o zboljšanju društvene blaginje. To so zelo važne točke, katerih se ne sme prezreti. Torej, bratje, vdeležite se te seje, da bo vsakemu znano, kaj se je ukrenilo. Povem vam, da so važne reči za rešiti, da se ne boste potem izgovarjali, da to ni prav, pa to ni prav, kakor je bilo dosedaj v navadi, in so se nekateri člani izgovarjali, da nimajo časa. Ko pa pridejo važne zadeve na dneveni red, je pa zborovalna dvorana navadno prazna. Kdor ima kako posebno važno opravilo ravno na ta dan, naj ga odloži na poznejši čas, saj seja ne traja celi dan. Vsak član je dolžan se vdeležiti vsaj vsake četrte mesečne seje. Ako se vdeležujete društvenih sej, lahko s tem koristite celemu društvu, ker se vdeležujete raznih debat in razmotrivanj.

Nadalje vas prosim, bratje, agitirajte kolikor je mogoče za pridobivanje novih članov in članice, kakor tudi za otroški oddelek. Čim večje število nas bo, tem boljši bo napredek. Prosim vas, dragi bratje, stopimo na noge in začnimo vsi kakor en mož, gotovo bo agitacija uspeša. Dragi bratje, znano vam je, da je le s pridobivanjem novih članov, članice in otrok zagotovljen napredek društva in Jednote. Na delo torej!

Apeliram se enkrat na vse članne tega društva, da se vdeležite polnoštevilno prihodnje društvene seje. Prihodnja seja je jakš važna.

Z bratskim pozdravom

Matiija Ostanek, tajnik.

(1 & 8-4)

**BEG IZ JETNIŠNICE.**

Berlin, Nemčija, 30. marca. — Sto in štirideset jetnikov v jetnišnici v Brandenburg ob Havel je pregnalo svoje stražnike v nočeljo in vsi jetniki so pobegnili. Begunec je zasledovala kavalarija in osesdeset so jih dosedaj že ujeli ter spravili nazaj v jetnišnico.

**Liga narodov in delavsko vprašanje.**

Velikanske razvaline, ki jih je zapustila za seboj svetovna vojna, so zbudile v narodih željo, enako krvoprelitje in enako razdejanje v bodoče zabraniti.

Vzroki mednarodnih sporov in velikih socialnih uporov imajo političen in socialno-gospodarski značaj. Imperijalizem zbuja politično ljubosumnost, krivično tlačenje manjših narodov povzroča željo po osvobođenju in maščevanju, kapitalistični gospodarski sistem, v kolikor krivično zapostavlja delavski stan in mu odrekuje človeške pravice, v kolikor peha delavca v bedno življenje in preveč enostransko kopiči bogastvo, si vzgaja sam svoje pogrebee v revolucionarnih organizacijah, ki si hočejo z vsemi sredstvi priboriti enakost in si izboljšati svoj mučni položaj.

Kakor so torej vzroki velikih prodirajočih pokretov med narodi dvojni, tako morajo tudi sredstva, s katerimi se naj ta destruktivna kulturna gibanja zabranijo, biti dvojni, velikopotezna.

Ti dve ideji sta se rodili tudi sedaj po vojni in sta našli tudi svoj izraz v ideji "Liga narodov".

Če je ta ideja nova ali stara, to ne more in ne sme biti vprašanje, ampak samo to, če je ta ideja v tej obliki, ki jo je dobila v Wilsonovih točkah in v verzajski mirovni pogodbi, res zmožna, da ras v bodoče obvaruje pred podobnimi političnimi in socialnimi prevrati, oziroma boljše rečeno, če bo mogla vse potrebne politične in socialne reforme izvesti brez krvoprelitja in brez toliko kulturnega uničevanja.

Vprašanje ne more biti, ali je ta misel vstala v tej ali oni državi, ampak samo to, če je koristna in zdrava.

Da je tak mednarodni forum, naj se imenuje Liga narodov, ali drugače, potreben, da ga želijo vsi, ki hočejo človeštvo obvarovati strahot in grozot vojsk in revolucij, to je jasno in brez vsake kritike.

Drugo vevlačno vprašanje je za nas določiti delavni program tega sestava.

Torej si bo morala jugoslovanska javnost dati odgovor na dve vevlačni točki:

1. Ali je organizacija Lige narodov, ki ima že svoje seje, zadostno jamstvo za dosedaj točka, ali je njen sestav pravilen?
2. Ali je njen delovni program, ki ga je razglasila, res točen in izvedljiv in koristen?

Vsaka druga kritika te ideje bi bila brezplodna, ako hočemo res pokazati dobro voljo.

Treba bo torej spoznati organizacijo kot tako po uradnih tekstih in si ogledati njen delokrog, ki si ga je določila in ki vsebuje bistven del versailske pogodbe.

Ker je v Washingtonu bil izdelan zakon o 8-urnem delavniku, bo morda primerno, ako se slovenska javnost seznanj s tistim delom Lige narodov, ki hoče mednarodno urediti vsa najbolj pereča socialna vprašanja, to so ona, ki se tičejo reform v korist delavskega stanu.

"Zveza" ali "Liga narodov" je ustanovila dne 25. januarja 1919 mednarodno podkomisijo delavskega vprašanja in za mednarodno ureditev delavske zakonodaje in ji je poverila nalogo, naj v kratkem roku izdela statute te komisije in aj presodi tudi glavne temelje, na katerih hoče svoje delo vsršiti.

V svoji seji dne 2. aprila 1919 je Zveza narodov te statute in "temeljne principe" odobrila in s tem dejansko postavila mednarodno razsodišče za delavska vprašanja, ki naj v okviru Lige narodov in z njeno podporo kot velika podkomisija za bodoče vrši svoje delo v prid delavstvu.

Ta Commission de legislation international de travail (komisija za mednarodno delavsko zakonodajo) je torej projektirana kot eno velika sredstvo, ki naj bi odstranilo vse socialne vzroke velikih svetovnih uničujočih in krvavih pokretov.

Ideja sama na sebi je zelo privabljiva in tudi tako velikopotezna, da ne bomo smeli iti preko nje z malomarno gesto, saj si mora ravno Jugoslavija šele ustvariti novo, zdravo, moderno socialno zakonodajo. Zato kaže, da spoznamo natančno sestav te komisije in si ogledamo njen delavni program.

Resolucija, v kateri je bila dne 25. januarja 1919 sklenjena ta komisija, prvi med drugim: "Ustanovimo podkomisijo, ki sestavi točke o delavskem položaju delavstva iz mednarodnega stališča, ki naj presodi natančno vsa potrebna sredstva, ki bi omogočila koristno skupno akcijo v prid delavstvu, ki naj slednjič predloži načrte za ustanovitev trajne institucije, ki bo s sodelovanjem Lige narodov delovala v smislu sestavljenega delavnega načrta".

Pripravljeni odbor se je sestel takoj 17. februarja in začel s svojim delom. Imel je izdelati dve točki:

1. Statute.
2. Delovni program.

Pripravljeni odbor je štel samo 15 članov, -10 iz kroga 5-ih vevlačil, drugih 5 iz držav, ki so se

**Utrujena konferenca.**

"Piccolo" javlja iz Londona: Kakor vsaka stvar, ki se nagiblje h koncu, tako tudi mirovna konferenca kaže neko utrujenost in vsi znaki govore za to, da se konferenca kmalu razide. Ministrski predsednik Millerand se je sedaj popolnoma zaposlen z železničarsko stavko in je zaradi tega naznanil, da se, vsaj sedaj, ne more vrniti v London. Nitti postaja nestrpen in bi se bil že vrnil domov, ako ne bi izbruhnila železničarska stavka na Francoskem; vsekakor pa se povrne v Italijo.— Splošno prevladuje mnenje, da se vrhovni svet v kratkem snide v Rimu, nemara koncem tega meseca. Govorilo se je sicer, da ostane v Londonu komisija, ki bo sestavljala mirovne dogovore s Turčijo, ta vest pa ni resnična. V glavnem je mirovna konferenca že končala svoje delo, in reči se mora, da je svojo nalogo dobro izpolnila, in ko ne bi prišel vmes predsednik Wilson s svojimi notami, ki so begle javnost in škodovala naši stvari, bi bil veliko bolj važen korak, ki ga je napravila konferenca v dosegu miru v Evropi in Aziji.

**Koroške novice**

**Smrtna kosa.**

Umrl je Karol Lagoja podomače Šibovnik v Kotu. Šele nedavno se je vrnil na grški bolan, iz italijanskega ujetništva; prišel je, da umre doma.

Iz Kort poročajo: Tudi v naš samotni kraj je našla po dveh letih nemila smrt svojo pot. Pokosila je pridnega, nadebudnega mladeniča Valentina Smrtnika podomače Smrtnikovega v najlep-

ši dobi. Bil je star 25 let. Nakopal si je bolezen v vojni. Kako priljubljen je bil, pokazal je njegov pogreb. Prišlo je mnogo ljudstva iz Obirakoga, Jezerskega, celo iz Sel in Zelezne Kaple. Pokopal ga je župnik Fr. Senk, ki je iz daljnega St. Petra pri Grabstajnu peš prikorakal, ob asistenci domačih dveh župnikov, obirakoga in koroškega. Poslednji se je poslovil od rajnega v kratkem nagrobnem govoru, v katerem je omenil, kako vzgledno je umrl živel, kako potrpežljivo je prenašal mučno bolezen in kako lepo je umrl. Nato so domači in selski peveci pod vodstvom domačina Fr. Rovereta zapeli ginljivo žalostinko na grobu. Naj počiva mirno v svoji mili rodni slovenski zemlji, katero je zvesto in srčno ljubil.

**Iz Pokrc.**

Na mesto odstopivšega župana in gerenta Jan. Vevračnika v Sent Janžu je bil za gerenta izvoljen Alojzij Kvančnik na Ladinjah, od vseh čislanih in spoštovan mož.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS WSS

**Najzanimivejše, najcenejše in najbolj popularno čtivo vam je na razpolago.**

**Slovensko-Amerikanski Koledar je izšel za leto 1920.**

**Veliko več slik kot prejšnja leta. Najbolj izbrani članki, opisi, razprave, povesti, šale, zanimivosti.**

**Stane 40 centov.**

**Izrežite ta kupon, pridenite za 40 centov štampov ter pošljite nam.**

**SLOVENIC PUBLISHING CO.,**  
82 Cortlandt Street,  
New York, N. Y.

Tempotom naročam Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1920 ter prilagam za 40 centov štampov.

Ime .....  
Naslov .....  
Mesto in država .....

**BOJANI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".** NARODNO PISARNO, KOTLARJEVA ULICA V LISIČEM VABU.



# ANŽE PITOV ALI ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, st.

(Nadaljevanje.)

## 6 PASTIRSKÉ PESMI.

Gospa Billot je bila okrogla ženska, stara nekako šestintri- set let, sveža, rdečelčna in prijazna. Neumorno je poletavala od go- lobnjakov do kurnikov, od hleva za ovece do hleva za krave, nad- zorovala svoje piskre ter mrmrala iz navade, brez vsakega namena da žali svojega moža, katerega je spoštovala kot največjega poten- tata v deželi, svojo hčerko, katero je ljubila ali posle, katere je pre- branjala kot jih ni nobena druga gospodinja na deset milj naokrog. Vsled tega se je vršila velika konkurenca, kdo bo prišel v službo pri Billotu, a kot v vseh življenjskih zadevah je bilo tudi tukaj do- sti poklicanih, a le malo izvoljenih.

Videli smo torej, da je bil Pitov izvoljen, ne da bi bil poklican. To je bila sreča, katero je znal ceniti soglasno z njeno resnično vrednostjo in prav posebno, ko je videl zlato-rmeni kruh, katerega je postavila na desno ter kos nasoljenega mesa, katerega je posta- vila predenj. Od onega časa, ko je izgubil svojo mater in to je bilo že pet let tega, ni zavijal take hrane niti ob praznikih.

Poln hvaležnosti, ki je rasil z vsakim grizljajem, je čutil Pitov, kako raste v njem občudovanje do gospodarja, njegove žene in hčerke. Le ena sama okoliščina ga je mučila. Bil je to ponižni posel, katerega bo moral opravljati preko dneva, torej posel, ki je le malo soglašal z vzvišenim poslom na večer, ko bi moral razpravljati o najvišjih principih človeške družbe. Pitov je sanjal o tem po zavrnem kosilu, a celo v teh sanjah je bilo zapaziti upliv izvrstne ga obeda. Pitov je prišel opazovati stvari s povsem drugega vidika kot je storil to dotlej. Posle ovcarjev ter kravjih pastirjev, kate- re je smatral za nizkote, so opravljali v starih časih celo bogovi in polovični bogovi.

V služaji, ki je bil precej sličen njegovemu je tudi Apolon postal pastir ter pasel črede Admetosa, ko ga je Jupiter pognal iz Olimpa približno tako kot je njega pognala teta Angelika iz svoje hiše. Admetos je bil sicer kralj, a Apolon je bil bog.

Herkul je bil tudi nekaj takega kot kravji pastir, kajti v mitolo- giji se glasi, da je vlekel krave Gerijona za repe. Če vleče človek krave za rep ali za glavo, je to končno pač vseeno. V splošnem o- stane človek vendarle pastir.

Gotovo so znali vsi ti bogovi in pol bogovi dobro latinski, da bi lahko postali abeji, a so vendar rajše pasli ovece in krave kot pa čit- ali maše ter molili večernice. V splošnem mora imeti tudi pastirski stan svojo mikavno stran. Sicer ni znal igrati na pastirsko favto, znal je igrati na navadno piščalko in to je bilo približno vseeno. Pitov je torej lahko postal pastir, ne da bi se pri tem preveč poni- žal. On se ni ponižal k stanu, ki ni imel v njegovem času dosti veljave, temveč ga je dvignil navzgor k sebi.

Sploh pa so bile ovece stavljene pod komando gospodinjne Bil- lot in dobili povelja iz ust Katarine, je pomenjalo toliko kot sploh ne dobiti nikakih povelj.

Katarina pa je s svoje strani tudi pazila na dostojanstvo Pitova.

Ko je še istega večera stopil mladi mož k njej, ter jo vprašal, ob kateri uri mora oditi, da se setane s pastirji, mu je Katarina od- govorila:

— Ob nobeni.  
— Zakaj pa ne? — je vprašal Pitov presenečen.  
— Pojasnila sem svojemu očetu, da vas stavi vzgoja, katere ste bili deležni, nad posel, za katerega vas je določil. Ostali boste na pristavi.

— Ah, tem boljše, — je vzkliknil Pitov. — Potem vas ne bom zapustil.

— Ta vzklik se je izmuznil naivnemu Pitovu. Kakorhitro pa je bil preko ust, je Pitov zardel in tudi Katarina je postala rdeča ter povabila glasno.

— Oprostite mi, to mi je nehote prišlo iz srca. Nisem vas mislil žaliti, — je rekel Pitov.

— Prav nič nisva užaljena, — je odvrnila Katarina, — kajti ni vaša krivda, če najdete veselje na tem, da ostane pri meni.

Nastal je kratek molk in temu se nam ni treba čuditi. Uboga otroka sta si povedala toliko stvari s tako maloštevilnimi besedami!

— Jaz vendar ne morem ostati na pristavi, ne da bi kaj delal. Kaj pa bom torej delal? — je vprašal Pitov.

— Delati boste to kar sem delala jaz. Oskrbovali boste pisari- je, vodili račune ter zaznamovali dohodke in izdatke. Saj znate vendar računati?

— Poznam štiri načine računanja, — je rekel Pitov ponosno.

— Torej enega več kot jaz, — je rekla Katarina. — Nikdar nisem mogla priti preko četrtega. Vidite, moj oče bo pridobil, če bo imel vas za računovodje. Ker bom s tem pridobila tudi jaz in vi, bo pridobil celi svet.

— Kaj boste pridobili pri tem, gospodinja Katarina? — je vprašal Pitov.

— Pridobila bom čas in tekom tega časa bom lahko delala če- piee, — je rekla. — Postala bom lepša.

— Ah, — je rekel Pitov, — vi ste že tako lepa, brez čepice.

— Če mogoče, — je dovrnila smeje, — a to je le vaš okus. — Sploh pa ne morem plesati v nedeljo v Villers-Cotterets, ne da bi imela na glavi čepico. To je dobro za odlične dame, ki si napudrajo lase ter hodijo lahko brez pokrivala.

— Vaši lasje so lepši kot če bi bili napudrani.

— Ah, ah, vidim, da ste prišli, da mi delate komplimente.

— Ne, gospodinja Katarina, tega ne razumem. Nismo se učili nič takega pri abeju Fortier.

— Ali ste se učili plesati?

— Sveta nebesa, plesati, pri abeju Fortier?!

— Torej ne znate plesati?

— Ne.

— Potem me boste naslednjo nedeljo spremljali k plesu ter vi- deli, kako pleče gospod de Charny.

— Kdo pa je ta gospod Charny?

— To je posestnik gradu Boursonne.

— Torej bo on v nedeljo plesal?

— Gotovo.

— In s kom?

— Z menoj.

— Sree Pitova se je skrčilo, ne da bi vedel zakaj.

— In da plečete z njim, se hočete olepšati?

— Da plečem z njim, ostalimi ter sploh s celim svetom.

— Z njeno mero.

— Zakaj pa ne z vami?

(Dalje prihodajš.)

**MOŽ SE SO MOČ**  
za delati drva za kemikalije. Do- bre kampe zastoj. \$2.50 od klaf- tre. Pišite na: M. Vista, 40 Robert Street, Bradford, Pa. (10x 29&31-3 2,5,7,9,12,14,16,19-4)

**PIEMA IZ STAREGA KRAJA**  
mata pri upravnstvu našega li- sta **ŠTEFANJA MOŽETIC** in **MATEVŽ BANIČ**, zadnji doma iz Mitrovice na Hrvatskem, po po- diciu stavec, ki je bil svojčasno zaposlen v tiskarni lista Glas Na- roda. (1-3-4)

**NAZNAVILLO IN VABILO.**  
Thomas, W. Va. Društvo "Kraljica Miru" šte- 67 KSKJ. priredi **ZABAVNO JESELIČNO** dne 8. aprila v Mil- dintovi dvorani na 2. cesti v Tho- nasu. Začetek ob 7. u. ri zvečer. Na- ej prireditvi bomo imeli več točk- ta vsporedu:

1. Slovanski pozdrav bo dala Mrs. Mary Bulič.  
2. Nastop male deklece M. Je- enčeve v narodni noši, ki bo za- pela par slovenskih pesmi.  
3. Dve društvenci Mrs. M. Bu- ič in Josipina Jelenc bosta peli uprano solo.  
4. Nastopi pevsko društvo Pla- vinski Raj in bo zapelo: 1. Slovo od lastovke; 2. Naša pesem; 3. Pozdrav; 4. Žalost.

Potem je prosta zabava in ples. igrala bo tudi izvrstna godba, ka- toršne še dosedaj tukaj nismo meli. Med plesom bo tudi šaljiva posta.

Tem potom vljudno vabimo vse- cenjene rojake in rojakinje iz Plomasa in okolice, da se te pri- delitve v obilem številu vdelež- je. V tolnina za moške 50¢, ženske 25¢ in za otroke 10¢. Za vestransko potrebo bo skrbel odbor. (1&3-4)

Prav rada bi izvedela za mojega- jina **FRANKA SMREKAR**. Pred nekaj časa je bil v Collin- woodu, Ohio, 715 E. 159th St., sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga sporoči, za kar bom zelo hvalež- na, ali pa če sam to čita, naj se mi oglasi. — Mrs. Mary Smre- kar, Box 273, Manville, N. J. (1-2-4)

Rad bi izvedel za naslov **PETRA DERŽAJ**. Pred tremi leti je bil pri meni na hrani in od tedaj nisem več čul o njem. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve, kje je, naj mi blagovoli sporočiti, ako pa sam bere, naj se nem- doma zglesi, ker je zaradi važ- ne zadeve. — G. Martinčič, Box 668, Oakdale, Pa. (1-2-4)

Rad bi izvedel za naslov mojega- njca **ANTONA ŠTAVAR**, doma iz Klenka pri Št. Petru na Kra- su. Pred nekaj leti se je naha- jal v Baronvale, Somerset Co., Pa. Obenem bi tudi rad izvedel, kje sta **ALOJZIJ** in **TOMAŽ REBEC**, doma iz Palčaja pri Št. Petru na Krašu. Pred 5. leti sta se nahajala v McMechen, W. Va. Prosim cenjene rojake, ako so jim naslovi znani, da mi jih na- znanijo, ali naj se pa sami zglasi- jo. — Frank Česnik, 6034 Carry Ave., Cleveland, Ohio. (1-3-4)

Iščem mojega brata **JOHNA VID- MAR**. Svoječasno je bival v Franklinu, Kansas. Čula sem se- daj, da se nahaja nekje v Penn- sylvaniji, ali njegovo bivaliče ni mi znano. Ako kateri naroč- nikov tega lista ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli na- znaniiti, ali sam naj mi kaj piše, ker že dve leti ne vem za njega. Tudi njegovi stariši bi radi vi- deli, da bi jim kaj sporočil v stari kraj. Jaz njegova sestra Terezija Vidmar, sedaj omože- na Pajk, bi rada videla, da se mi oglasi na naslov: Mrs. The- resa Pajk, Box 91, Imperial, Pa. (1-2-4)

**NAFRODAJ**  
ferma 80 akrov; 20 gozda in paš- nik, 12 pičnice, 12 detelje ter vse sime, ki se ga potrebuje za pose- jat; 7 krav, 1 telica, 4 fine konje, hlev in cementirana klet (cellar); 5 sob hiša, dobra voda, vsakovrst- no sadje, 2 ograjena vrta in vse stroje, ki se jih potrebuje na far- mi. Vse v najboljšem redu, lepa lega, blizu cerkve, šole in mesta. Za pojasnila se obrnite na lastni- ka: A. Simon, R. F. D. 22, Free- dom Station, Ohio. (1-3-4)

**NAZNAVILLO.**  
Sheboygan, Wis. Slovensko mladeniško podporno društvo "Nada" je imelo glavno sejo dne 14. marca ter je bil izvol- jčen sledeči odbor: predsednik Anton Povsič, 908 Pennsylvania Ave.; podpredsednik Anton Smr- ke; tajnik Rudolf Finšt, 1108 So. 10th St.; podtajnik Josip Per; blagajnik Frank Brbuč, 505 N. Water St.

Tudi dam vedeti vsem članom, da imajo za plačati smrtnino za rajnim bratom Frank Vidmarjem, ki je bil ubit v premogorovu v Pennsylvaniji.

Z bratskim pozdravom Rudolf Finšt, tajnik.

**DELO DOBI**  
dekle nad 16 let staro ali starejša ženska za hišno opravilo. Plača dobra in tudi dober dom za po- iteno, snažno in pridno dekle ali žensko. Plačam tudi vozne stro- ške, ako pride iz drugega kraja, samo naj se oglasi prej na naslov: John Kramer, 5301 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (1-3-4)

Kje je moj mož **FRANK RINK**? Lansko leto v oktobru je imel naslov R. F. D. 5, Box 160, Uniontown, Pa. Pisala sem mu na ta naslov, a pismo mi je bilo vrnjeno. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da ga opozori na ta oglas, da mi po- šlje pravi naslov. — Katarina Rink, Žiri št. 38, Slovenija, Ju- goslavija. (31-3-14)

Iščem svojega sorodnika **JOHNA LOVŠETA**, doma iz Kašelga, fara Devica Marija v Polju pod Ljubljano. Dve leti pred vojno je živel v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga sporoči, za kar bom zelo hvaležen, ali pa naj se mi sam javi. — Frank Kermec, Box 54, Cheat Haven, Pa. (31-3-2-4)

Kje je moj brat **JAKOB JUDEŽ**? V Združenih državah že biva kakih 12 let in baje nekje v dr- žavi New York. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov na- slov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi svojemu bratu: Peter Judež, Zalog št. 65, pošta Komend pri Kamniku, Sloveni- ja, Jugoslavija. (31-3-14)

**OPOMIN.**  
Cenjene rojake v Crawford Co., Kansas, vljudno opominjam, da bi se spomnili na mene spodaj podpisane in storili svojo dolž- nost in mi plačali, ker jaz sem tu- di v potrebi. Dalje opominjam tudi one, ki ste bili z menoj v dru- žbi, da svojo reš poravnate do 1. junija, drugače primoran dati v javnost. — Jacob Cretnik, Box 26, Minden Mines, Mo. (31-3-2-4)

**POJASNILO.**  
Glede nekega nazpanila, tičeča se cerkve sv. Jožefa v Forest City, Pa., oziroma odstopivšega župnika, pojasnjuje odbor slede- če: Rev. Joseph Tomšič piše, da je odstopil, da pa škof ne sprejme odpovedi, ampak zahteva, "da se ostane", kar ni resnica. Škof se je sam izrazil v petek 28. marca t. l., da je sprejel odpoved in mu dal vse listine že meseca februarja t. l. Dalje je gospod škof rekel, da ne dá nobenemu župniku dopusta za eno leto in da je nemogoče pu- stiti eno farno brez župnika toliko časa. Rev. Jos. Tomšič se je od- povedal 1. februarja 1920 v cerkvi in pri škofu pa ravno isti teden. Zatorej, častita slovenska duhov- ščina v Ameriki, ako želi pojas- nila glede župnije sv. Jožefa v Forest City, naj piše gosp. škofu v Seranton, Pa., ali pa na odbor fare sv. Jožefa v Forest City, ne pa Rev. Joseph Tomšiču, ker on nima nikakega opravka več pri župniji. Forest City, Pa., dne 28. marca 1920.

Za odbor fare sv. Jožefa: Gregor Verhovšek, predsednik. J. A. Dečman, tajnik.

**Začimbe, lešičke in najraznovrst- najše domača zdravila**  
katere pripreda magr. Knapp imen vedno v zalogi. Pišite po brezplačni cenik. **MATH. PEZDIR** P. O. Box 772, City Hall Station NEW YORK CITY.

**Cosulich črta**  
Direktne potovanja v Belorussii (Gronca) in Trst.  
Parank Belvedere odhaja 1. maja.  
Parank President Wilson od- haja 3. maja.  
Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkošne ugodnosti prvoga, dru- gega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.  
**PHILPS BROTHERS & CO.**  
Passenger Department  
4 West Street New York

**KRETANJE PARNIKOV**  
KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

Lapland	3 aprila	Gherbourg
New Amsterdam	3 aprila	Rotterdam
Philadelphia	3 aprila	Gherbourg
La Touraine	3 aprila	Havre

Glede cen za vozne listke in vse druge pojavnice, ob nite se na turške **FRANKSÄKBER** 22 Cortland St. New York

**OGLASI NAJ SE**  
rojak **MATJAZ SMODEJ**. Pri nas ima pismo iz Pariza od F. Smo- deja, člana parlamenta v Bel- gradu.

Upravništvo Glasa Naroda. (30-3-14)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj stričnik **FRANK SMERDEL**, doma iz vasi Peteline št. 1, žu- panstvo Št. Peter, Notranjsko. V Ameriki se nahaja 12 let in zadnji čas se je nahajal v Tri- nidad, Colo. Ker imam važno poročilo za njega od njegovih starišev iz domovine, zato pro- sim cenjene rojake, da mi kdor naznani njegov naslov, za kar bom zelo hvaležen, ali naj se sam javi svojemu stricu: An- thony Smerdel, 718 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (30-3-14)

**OGLASI NAJ SE**  
**ANTON KOMPOŠ**; išče ga sestra Marija Kompoš, Rateče št. 35, Ju- goslavija. — Nadalje naj se oglasi tudi **OLGA SCOGNA**; pri nas ima pismo od Spedike Piacenti iz Ri- ma, Italija. Upravništvo Glas Naroda.

**ČUDOVITA NOVOST.**  
Ta 8-dnevna koledarska ura 1) kaže natančno čas, 2) pokazuje imena dni v mesecu, 3) imena dni v tednu, 4) gre osem dni z enim samim navijem, 5) ima petnajst kamnov 6) mi garantiramo to osemdnevno koledarsko ura za 25 let. Kdor koli naroči to osemdnevno koledar- sko ura, bo dobil to pozlačeno verižico zastonj kot darilo. Ne pošiljajte denarja. Pošljite samo e- dolar z naročilom, in ostanek boste pla- čali, ko vam prinese pismonoša stvari na vaš dom. Cena ..... \$12.25. **UNION SALES Co.** 429 East 16th Street, New York, N. Y.

**STAROKRAJSKI SLOVENSKI ZDRAVNIK.**  
**DR. M. MILOJEVIČ**  
417 Wood St., Pittsburgh, Pa.

**ZASTONJ VSEM KI TRPE NA NADUHI**  
Nove domače zdravilo, katere more vsak- do rabiti brez naprtilice in izgube časa. Imamo novo način, kako zdraviti nadu- ho in želimo, da poskusite na naš račun. Nič ne da, ako je to že dolga bolezen, ali pa se je pojavila šele v nedeljo, ali ako je stariša, ali pa kronična, naša zdravila morate brezplačno poskusiti na- šega načina. Na to se ne gleda, v kako klimi živite, ne gleda se na vaše starost, ali opravilo, ako vas muči naduha, naš način vas bo takoj zdravil. Poskusite želimo poslati cenik, ki se na- haja je navdise v obupnem stanju, kjer niso pomagala vsakovrstna vdihavanja, briganje, zdravila opija, dimi, patentir- ano kajenje itd. Se imo pokazati vabo- mur, da je ta novi način dober, da vso vi valjo takoj zdravilo, vse brezplačno. To zdravilo napreduje tako hitro, da vsi, ki so imeli to bolezen, so bili ozdravljeni. Ne pošiljajte denarja. Naložite je, da pošljete splošno listino, šteje to danos.

**FRANČIŠKON ZA NARAVNO ZDRAVILNO SREDSTVO, N. Y.**  
Pisnite po brezplačni cenik. **PHILPS BROTHERS & CO.** 4 West Street New York

Izvedel bi rad, kje se nahajata **JOHN ŠTRUKELJ** in **CELLI- JA ŠTRUKELJ**. Doma sta iz vasi Ustje pri Rakitni. Ona je sedaj omožena, toda njeno ime mi ni znano. Prosim, ako kdo ve za nju naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita, za kar bom zelo hvaležen. — Frank Korošec, 605 W. 3. St., Lead- ville, Colo. (31-3-1-4)

**NOVO IN JAKO PRAKTIČNO SILO.**  
Vi lahko popravljate čevlje, zimnice, korvete itd. Siva kot stroj. Zadržajstvo garantirano. 8 druto vred za samo \$1.00. **Union Sales Company** 429 E. 16th Street, New York, N. Y.

**POZOR ROJAKI!**  
Najuspešnejše mazilo za ženske lase kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v ohih tednih krasni, gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in ne bodo odpadli in ne ostveli. Revma- tizem, kostihol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osuhih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in gril- te, potne noge, kurje ovesa, ozobline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

"Krasni žepni 'KOLEDAR' za leto 1920 popolnoma zastonj, priložite znam- ko za 2 centa za poštnino in ga takoj pošljem.

**JACOB WAHČIČ**  
6702 Bonna Ave., N.E. Cleveland, O.

**ROJAKI-BERITE**  
Naznamjam cenje- nim rojakom širom Amerike, da sem povečal svojo slov- trgovino. Imam ve- liko zalogo najnu- vejših gramofonov Columbia sloven- ske plošče, slovite Pathe in Emerson v vseh jezikih. Velika izbira vsa- kovrstnih muzika- lčnih instrument- ov, za godbe ali orkestre. Kadar si kako društvo namerava kupiti bandero, zastavo, re- galije, kape prekoramnice, uniforme, ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Stem si bodele prihranili dol- larje. Moje blago je prve vrste in po zmernih cenah. En po- skus in pripricani bodele. Cenike za gramofone, Columbia slo- venške plošče ter društvene potrebščine pošljem takoj na za- htevo. Pišite še danes po cenik na:

**VICTOR NAVINSHEK**  
331 GREEVE STREET CONEMAUGH, PA.

**POTOVANJE IZ JUGOSLAVIJE V AMERIKO**  
Ni zabranjeno Kdor želi dobiti iz starega kraja svojo družino, ženo, sestro, brata, mater ali očeta, mora poslati tja gotove listine, na podlagi katerih se zamore dobiti potrebno dovoljenje. Ako želite imeti pojasnila glede tega, potem se obrnite namene. Izdelujem tudi ova v **NOTARSKI POSEI**, spadajoča dela.

**ANTON ZBANIK, Javni Notar,**  
102 Backwell Bldg., PITTSBURGH, PA.  
Corner Diamond and Grant Sts. (Nasproti Courthouse.)

Telefon urada: Court 3450. Telefona na domu: Neville 1870—R.  
**F. A. BOGADEK,**  
ODVETNIK IN JAVNI NOTAR  
103 Backwell Bldg., na vogalu Grant in Diamond St., Pittsburgh, Pa.

Izdelujem za tujn stari kraj pooblastila, kupne in naravne pogodbe oporoke, obveznice, prošnje za potne liste osebam, katere želijo priti v Ameriko in razne druge prošnje ter sodnijske dokumente. Izdelujem tudi prevode na angleški jezik in obratno. Vse to izdelujem brzo in točno potom dopisovanja, po pošti ali v mojem uradu nasproti Court hiše.

**DOCTOR LORENZ**  
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI  
644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem zdravim od 23 let ter imam skušnjo v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spozna- ti vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Sko- zi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skri- pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Ima zdravilno zdraviljeno kri, nastaja in lise po telesu, bolezni v srcu, in- testinjah, bolečina v kosteh, stare rane, živčne bolezni, ošabost, boleznj v mehurju, ledcah, jetrah in žolčecu, rvanica, revmatizem, katar, steno žila, aneurizma itd.

Uradno ure so: V ponedeljek, sredah in petkih od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. V torek, četrtek in sobotah od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. V sredo, petek in nedeljah od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

**Dr. LORENZ** 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.  
Vsekakor drugi zdravnik rabijo tolažilo, da vas razumajo. Jaz pa vam svetujem, da se obrnete na mene, zato vas lahko ozdravim, ker vas razumem.

**Oženite se**  
Prešlite nam samo EN DOLAR in postali vam bomo popola Zevitvazski katalog z našo ed- nino opisano, SLIKAMI, imeni in naslovi mo- ških deklet in nekotilo odov, ki tečejo dobrega si poljnega moža. Lahko vam plete in skla- neta srečan zakon. Mi smo smolni stariji pe- stozin in dovoljeno posredovanje, zato ne šte- ditve dolarja, ki je porodi mal vam! in S.A. KONSKO SREČO.  
Pišite še danes na:  
**RELIANCE F. CLUI**  
Box 878 Los Angeles, Cal

**Pozor!**  
**SLOVENCI, HRVATJE IN SRBI**  
ki potujete skozi New York.  
Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in bo- rte najboljše postreženi. — Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostora za 250 oseb.

**Domača kuhinja. Najnižje cene**  
**AUGUST BACH,**  
63 Greenwich St. New York, N. Y.

**NOŽ - REVOLVER**  
Koristen "revol- verski nož" po ob- liki in velikosti rav- no tak kot nava- den žepni nož. V službi kot izborni revolver. Streča 27 kaliberske patrone. Vedno uporaben in varen. Hiberna za strele ali v obramb- ne svrhe. Cena \$4.25. Poštnina 25 centov.

**United Sales Company**  
Box 13 Sta. Grand Central, New York.

**ROJAKI-BERITE**  
Kadar si kako društvo namerava kupiti bandero, zastavo, re- galije, kape prekoramnice, uniforme, ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Stem si bodele prihranili dol- larje. Moje blago je prve vrste in po zmernih cenah. En po- skus in pripricani bodele. Cenike za gramofone, Columbia slo- venške plošče ter društvene potrebščine pošljem takoj na za- htevo. Pišite še danes po cenik na:

**VICTOR NAVINSHEK**  
331 GREEVE STREET CONEMAUGH, PA.

**POTOVANJE IZ JUGOSLAVIJE V AMERIKO**  
Ni zabranjeno Kdor želi dobiti iz starega kraja svojo družino, ženo, sestro, brata, mater ali očeta, mora poslati tja gotove listine, na podlagi katerih se zamore dobiti potrebno dovoljenje. Ako želite imeti pojasnila glede tega, potem se obrnite namene. Izdelujem tudi ova v **NOTARSKI POSEI**, spadajoča dela.

**ANTON ZBANIK, Javni Notar,**  
102 Backwell Bldg., PITTSBURGH, PA.  
Corner Diamond and Grant Sts. (Nasproti Courthouse.)

Telefon urada: Court 3450. Telefona na domu: Neville 1870—R.  
**F. A. BOGADEK,**  
ODVETNIK IN JAVNI NOTAR  
103 Backwell Bldg., na vogalu Grant in Diamond St., Pittsburgh, Pa.